

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 86 gr. W tekście 1 mm w 3 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok IV.

Nr. 105.

Kraków, czwartek 7 maja 1942 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję reklamy będą swręcane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłcenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4,50 zł., z odnośnikiem do domu 5 zł. Na prowincji dopłata portu. Konto czekowe: Warszawa 658.

Bitwa morska na oceanie Lodowatym.

Szczegóły zwycięskiej akcji niemieckiej marynarki wojennej i lotnictwa w walce z aliancką żeglugą.

Berlin, 6 maja. Niemieckie Biuro Informacyjne dowiaduje się z miarodajnej strony wojskowej w związku z doniesioniami już sukcesami niemieckiej marynarki wojennej i lotnictwa na północnym oceanie Lodowatym, że alianci w ciągu ostatnich dni, korzystając z niezwykle niepomyślnych warunków atmosferycznych usiłowali doprowadzić transport konwojowany do Murmańska, drugi zaś transport wywieźć z tego portu. Stale zwiększające się zagrożenie linii, prowadzącej do Murmańska skłoniło admiralicję brytyjską do znacznego wzmocnienia ochrony konwojowej.

Brytyjska grupa marynarki wojennej, złożona z dwóch okrętów bojowych, jednego lotniskowca, trzech krążowników i kilku kontrtorpedowców, jak stwierdzono przy pomocy wywiadu powietrznego, zajęła pozycję zaporową na północnym oceanie Lodowatym. Lokalne ubezpieczenie obu transportów morskich pełniły krążowniki, kilka flotyl kontrtorpedowców i wielka ilość korwet.

Po nawiązaniu kontaktu przez niemieckie łodzie podwodne z alianckimi transportami konwojowanymi, łódź pod dowództwem kapitana Teicherta dokonała niezwykle śmiałego ataku na największy krążownik konwojowy o wyporności 10.000 ton. W tym czasie panowała gwałtowna fala morska i burza, która w Boen osiągnęła 9 stopnia siły wiatru. Złe warunki widoczności i deszcz utrudniały w pobliżu granicy łódź możliwości ataku. Mimo to niemiecka łódź podwodna zdołała uzyskać z najbliższego dystansu dwa celne trafienia torpedami.

Krążownik odniósł ciężkie uszkodzenia i natychmiast silnie przechylił się na bok. Cztery brytyjskie kontrtorpedowce, w tym dwa klasy „Tribal” i „Jervis” pospieszyły mu z pomocą. Inne łodzie podwodne zatopiły jeden parowiec amunicyjny, pojemności 6.500 ton, wchodzący w skład atakowanego transportu konwojowanego, a nadto uszkodziły dalszy okręt celnymi torpedami. Nie ulega wątpliwości, że i ten okręt, wobec silnie wzburzonego morza, nie uniknął swojego losu.

Następnego dnia niemieckie kontrtorpedowce nawiązały kontakt bojowy z 4-ma kontrtorpedowcami brytyjskimi, usiłującymi skutecznie chronić transport konwojowany, kierując swój kurs w pobliże granicy łódź. Kontrtorpedowce niemieckie przetrwały się przez ochronę konwojowaną i zatopiły ogniem artyleryjskim i torpedowym dwa okręty transportowe o łącznej pojemności 12.000 ton.

W dalszym pościgu, pomimo jeszcze dotkliwego pogorszenia się warunków atmosferycznych, niemieckie kontrtorpedowce natknęły się w trzecim dniu walki na ochronę ciężko uszkodzonego krążownika, poczem przeszły do ataku torpedowego przeciwko tej grupie bojowej. W toku gwałtownej walki artyleryjskiej zadały one dwu kontrtorpedowcom brytyjskim ciężkie uszkodzenia. Jeden kontrtorpedowiec niemiecki został ciężko uszkodzony.

Dymy od wystrzałów armatnich i obłoki, spowodowane przez rozpryski celnych trafień niemieckich mieszały się ze ścianą sztucznej mgły, pod ochroną której brytyjskie kontrtorpedowce starały się ratować strzeżony przez siebie krążownik. Kiedy burza oczyściła ponownie powietrze, okazało się, że krążownik zatonał, a szczątki jego pokrywały teren walki.

Lotnictwo niemieckie przy użyciu eskadr samolotów bojowych przyłączyło się do tej walki. Niemieckie samoloty bojowe w ciągu krótkiego czasu, pomimo gwałtownego ognia obronnego dział przeciwlotniczych celnie trafiły 4 wielkie okręty torpedowe. Po upływie kilku minut trzy okręty handlowe o pojemności 8000 brt., 6000 ton i 5000 ton zatonały w oceanie Lodowatym wraz ze swymi cennymi ładunkami. Dalej okręt towarowy, pojemności 6000 ton, został ciężko uszkodzony. W ten sposób ofiara energicznego ataku niemieckich samolotów bojowych, pomimo silnej obrony padła, według dotychczasowych meldunków, 19.000 ton tonażu okrętowego.

Sukces ten stanowi nowy dowód siły bojowej niemieckiej marynarki wojennej i niemieckiego lotnictwa, które od dalekiej północy aż po morze Śródziemne kontro-

lują wszystkie drogi morskie aliantów, zadając im nieustannie ciężkie straty.

Dotychczas Anglja straciła 19 krążowników.

Berlin, 6 maja. W czasie bitwy morskiej i powietrznej w północnej części Oceanu Lodowatego, o której doniesiono w komunikacie naczelnej komendy niemieckich sił zbrojnych, Anglja straciła jeden ciężki

krążownik. Temsamem brytyjska marynarka wojenna utraciła w ciągu obecnej wojny już 19 krążowników.

Dotychczas bowiem admiralicja brytyjska przynosiła się do strat następujących jednostek: „Effingham”, „Curlew”, „Calypso”, „Southampton”, „Benaventura”, „Gloucester”, „Fiji”, „York”, „Calcutta”, „Dunedin”, „Sydney”, „Neptune”, „Galathea”, „Perth”, „Exeter”, „Najad”, „Dorsetshire” i „Corwall”.

Ostra krytyka pod adresem Churchilla

Sztokholm, 6 maja. Poseł do Izby Gmin R. R. Stokes, należący do Labour Party, oświadczył w mowie przed swoimi wyborcami w Ipswich, według doniesienia dziennika „Manchester Guardian”, że naród angielski jest zaniepokojony z powodu liczących błędów strategicznych.

„Zmiana w systemie naszej maszynowni wojskowej jest bezwarunkowo konieczna — mówił dalej mowca. Premier musi nareszcie raz skończyć z odgrzywniem roli naczelnego dowódcy narodów alianckich. Jest to bowiem stanowisko, na które — liczących swoich poprzednich błędów włącznie w dziedzinie strategicznej nie jest on pod żadnym względem odpowiednią osobistością.”

Brytyjska Izba Gmin rozpatrzy na najbliższym tajnym posiedzeniu kwestję pro-

dukcji samolotów, co do której miarodajne czynniki uważają, iż nadal jest niezadowolająca. Rząd nie zgodził się na publicznie posiedzenie, gdyż w ten sposób dostarczonoby przeciwnikowi cennego materiału o faktycznej sytuacji, w jakiej znajduje się Anglja.

Na posiedzeniu tem bezwzględnie poruszona będzie również — jak podkreślają dobrze poinformowane koła — kwestja „drugiego frontu” oraz sprawa ofensywy na kontynencie. Wbrew życzeniom Moskwy, miarodajne czynniki Izby Wyższej nadal utrzymują, iż ryzyko tego rodzaju ofensywy jest zbyt wielkie, oraz że przedsięwzięcie takie stanowiłoby prosto grę hazardową, za którą nikt nie brałby odpowiedzialności.

Admirał Stark o niebezpieczeństwie łodzi podwodnych osi.

Lizbona, 6 maja. Głównodowodzący sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych w Anglii admirał Stark wypowiedział się — jak donosi londyńska służba informacyjna — o niebezpieczeństwie łodzi podwodnych dla Anglii i Stanów Zjednoczonych.

Admirał Stark powiedział: „Nasze drogi komunikacyjne i transportowe muszą być uwolnione od niebezpieczeństwa łodzi podwodnych. Następnie Stark powtórzył astronomiczne cyfry, dotyczące planowanej nowej budowy floty Stanów Zjednoczonych.”

Przyjęcie, z jakim to doniesienie angielskie spotkało się w krajach neutralnych,

charakteryzuje sposób publikacji w prasie portugalskiej. Jako jedyny komentarz do tej depechy brytyjskiej podają dzienniki portugalskie wyjątek z ostatniej mowy Führera, brzmiący: „Churchill już w jesieni 1939 r. zapewniał, że opanował niebezpieczeństwo łodzi podwodnych. Więc ja dzisiaj chcę go zapewnić, że raczej to niebezpieczeństwo jego opanuje. Mogę go zapewnić, że liczba niem. łodzi podwodnych rośnie w szybkim tempie z miesiąca na miesiąc i że już dzisiaj pozostawiła ona daleko za sobą najwyższą liczbę łodzi podwodnych czasu wojny światowej.”

Malta pod gradem bomb.

Zdjęcie z lotu ptaka portu La Valetta na Malcie, wystawionego od kilku tygodni na ciężkie ataki powietrzne.

Ostatni apel przed wielką ofensywą.

Lizbona, 6 maja. Według doniesień z krajów anglo-amerykańskich, apel Hitlera do narodu niemieckiego o skierowanie wszystkich sił fizycznych i duchowych w jednym kierunku, mianowicie wywalczenia zwycięstwa, uważany jest za ostatnie wezwanie przed wielką ofensywą, oczekiwaną w krajach alianckich z ogromnym napięciem i zaniepokojeniem.

Powszechnie panuje opinja, że ofensywa ta pod względem energii i potencjału wojskowego postawi w cieniu wszystkie dotychczasowe akcje tego rodzaju. Namietny ton apelu Führera świadczy o jego olbrzymim zapamiętaniu, co przyczyni się do rozpętania istnego huraganu na frontach. W pierwszej linii na huragan ten wystawione będą masy wojsk Stalina. Ostrzeżenie pod adresem Anglii każe oczekiwać, że niemiecka wojna podwodna przybierze jeszcze takie formy, iż sytuacja Wielkiej Brytanji zostanie postawiona przed niesłychanymi trudnościami.

Ograniczenie zużycia surowców w Stanach Zjednoczonych.

Bazylen, 6 maja. Rząd Stanów Zjednoczonych — jak wynika z pewnej depechy waszyngtońskiej — zakazał używania żelaza i stali do ponad 400 gatunków artykułów użytkowych. Tysiące fabryk zostało zmuszonych do wstrzymania produkcji całego szeregu przedmiotów, zawierających żelazo i stal.

Zakaz dotyczy m. in. wamiem do kąpieli, skrzynek listowych, wiecznych piór, kas rejestracyjnych, zapalniczek, podstawek metalowych do lamp, cyfr dla kamionek, części samochodowych, skrzynek do narzędzi itp. Jest to najostrzejsze zarządzenie, jakie dotychczas w tej dziedzinie wydano. Nowe zarządzenia zaostrzające są tembardziej godne uwagi, że okazały się koniecznymi właśnie w tym kraju, który stale szczycił się swymi rzekomo niewyczerpanymi surowcami.

Według doniesienia „United Press”, amerykański urząd produkcji wojennej zabronił „General Motors Corporation”, z powodu naruszenia przepisów dotyczących gospodarowania surowcami, na przeciąg kwartału produkcji części zapasowych dla samochodów osobowych, ciężarowych i ciągników. „General Motors Corporation” miała w niewłaściwy sposób zużyć znaczne ilości surowców, których obecnie w Stanach Zjednoczonych jest wielki brak, m. in. również chromu.

Temu „zupełnie nowemu sposobowi” popierania produkcji doskonale odpowiada sprawozdanie amerykańskiego generała porucznika Knudsena, który jako generalny dyrektor urzędu dla kierowania produkcją, odbył dwumiesięczną podróż inspekcyjną, zwiedzając liczne zakłady przemysłu wojennego i obecnie Rooseveltowi zdał relację ze swoich wrażeń, oświadczając, iż produkcja wojenna kraju przedstawia się „dosyć dobrze”.

Jak podaje rozgłośnia w Lyon na giełdzie nowojorskiej w dniu 5 maja zanotowano najniższy stan kursów od chwili wybuchu wojny.

Wstrzymanie amerykańskiej żeglugi przybrzeżnej.

Lizbona, 6 maja. Wszystkie regularne linje okrętowe dla przewozu osób i towarów pomiędzy Nowym Jorkiem z jednej, a Bostonem, Portlandem i Halifaxem z drugiej strony zostały zamknięte, jak donosi „New York Herald Tribune”.

Również zamknięta została regularna komunikacja okrętów nadbrzeżnych między Nowym Jorkiem a małymi miastami portowymi w Nowej Anglii.

Urząd okrętowy zarekwirował wszystkie statki tych linii, ponieważ Stany Zjednoczone, z powodu ciężkich strat w okrętach w związku z atakami łodzi podwodnych, zmuszone są w coraz szerszym rozmiarach uciekać się do pomocy statków żeglugi przybrzeżnej. W Waszyngtonie ocenia się sytuację w zakresie żeglugi morskiej z coraz większym pesymizmem, ponieważ realizacja wielkiego programu produkcyjnego Roosevelta nabierze tylko wtedy jakiegos znaczenia, jeżeli uda się zapewnić dotarcie tych materiałów we właściwym czasie i w niezbędnych ilościach do miejsca przeznaczenia. Wobec wielkich sukcesów akcji niemieckiej łodzi podwodnych niema jednak dzisiaj najmniejszej pewności w tym względzie.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 5 maja. Włoski komunikat wojenny z wtorku brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

W Cyrenajce działalność wywiadowcza. Jeden angielski samolot, który brał udział w nalocie na Benghasi, został trafiony przez artylerię przeciwlotniczą i spadł w płomieniach. Dwóch ludzi załogi, którzy zdołali się uratować, wzięto do niewoli.

Ataki włoskich i niemieckich formacji lotniczych na Malte miały za cel lotniska Miceaba, Gudia, Halfar i obozy we Florianie. W walce z nieprzyjacielskimi myśliwcami jedna z naszych formacji zestrzeliła dwa „Spitfire’y“, które spadły w morze.

Aleksandra została ponownie zbombardowana przez samoloty osi. Trafione zostały również z widocznym skutkiem urządzenia kolejowe i portowe.

Jeden niemiecki samolot zniszczył nad Egiptem jeden nieprzyjacielski czteromotorowy samolot, typu amerykańskiego.

Kondolencje Führera z powodu śmierci Stauninga.

Berlin, 6 maja. Z powodu śmierci duńskiego ministra stanu Stauninga, Führer polecił przez pełnomocnika Rzeszy w Kopenhadze wyrazić swe współczucie królowi duńskiemu.

Równocześnie minister spraw zagranicznych von Ribbentrop wyraził telegraficznie kondolencje rządu Rzeszy duńskiemu ministrowi spraw zagranicznych.

Minister Buhl następcą Stauninga

Kopenhaga, 6 maja. Urzędowo podają do wiadomości, że król zamianował ministra Wilhelma Buhla następcą zmarłego w niedzielę Thorvalda Stauninga na stanowisko ministra stanu (premiera).

Pozatem w dotychczasowym składzie gabinetu nie zaszły żadne inne zmiany. Premier Buhl zatrzymuje swój urząd ministra finansów.

Po zamianowaniu nowego ministra stanu, rząd duński złożył oświadczenie programowe, w którym podkreślił swą wolę kontynuowania polityki, uprawianej przez gabinet Stauninga.

Linia wytyczna dalszej działalności rządu duńskiego będzie popieranie i umacnianie współpracy z Niemcami. Wprawdzie Danja nie uczestniczy czynnie w obecnej wielkiej rozprawie orężnej, to jednak nie może stać wobec niej obojętnie, ponieważ walka z komunizmem toczy się w imię wspólnych interesów Europy i dotyczy wszystkich krajów na kontynencie.

Co się tyczy kroków, skierowanych przeciw komunizmowi na terytorium duńskim, to odnośna linia polityczna została wykreślona ustawą z 22 sierpnia 1941 r. oraz faktem przystąpienia Danji do paktu antykominternowskiego. Linia ta będzie w dalszym ciągu wytyczną postępowania rządu duńskiego. Co się tyczy działalności w zakresie gospodarczym, oświadczenie rządowe podkreśla, że Niemcy zajmują centralne stanowisko w zakresie spraw gospodarczych krajów europejskich. Danja jest w dalszym ciągu gotowa do współpracy przy rozwiązaniu praktycznych zagadnień życia ekonomicznego.

Pierwsze publiczne wystąpienie następczyni tronu angielskiego.

Genewa, 6 maja. Następczyni tronu angielskiego, księżniczka Elżbieta, ostatnio po ukończeniu 16-tego roku życia samodzielnie wystąpiła publicznie i oddała niewątpliwie coraz częściej będzie korzystała na okazji, by wskutek stałego ukazywania się ogółowi uzyskać na popularności.

Pierwszą oficjalną czynnością księżniczki było zaproszenie grupy wybranych oficerów i żołnierzy „swego“ pułku przybocznego w Londynie na kawę popołudniową z ciastkami, tańcami i wódką. Ostatnio znowu księżniczka Elżbieta rozpisła konkurs dla dzieci szkolnych w Wales.

Gładka odprawa w sprawie „drugiego frontu“.

Berno, 6 maja. Gładką odprawę Stalino- wli na jego żądanie „drugiego frontu“ daje angielskie czasopismo gospodarcze „Economist“.

Pismo to w ostrej formie zwraca się przede wszystkim pod adresem żydów sowieckich Litwinowa i Majskiego, pisząc: „Panowie ci już od miesięcy bezwstydnie głośno trąbią o inwazji na kontynent, rozeczając sobie prawo narzucania przepisów rządowi brytyjskiemu i brytyjskiemu sztabowi generalnemu. Nie jest rzeczą decydującą, czy rząd życzy sobie drugiego frontu czy nie, ale fakt, czy Anglia dysponuje dostateczną ilością materiału wojennego, aby móc akcję tę z sukcesem przeprowadzić.“

Proces przestępcy dewizowego żyda Biro.

Budapeszt, 6 maja. W kurji królewskiej, jako najwyższej węgierskiej instancji sądowej, rozpoczęło się wznowienie postępowania w wielkim procesie dewizowym, w którym w międzyczasie skazano już b. generalnego dyrektora hut żelaznych Rimamurany-Salgotariany Sp. Akc., żyda Pawła Biro (dawniej Bruel), oraz naczelnego buchaltera przedsiębiorstwa żyda Sivo.

Z aktu oskarżenia prokuratora wynika, iż obydwa żydzi od r. 1933 przemyśleli zagranicę równo 3,75 miliona pengó.

Baza marynarki angielskiej Cowes zbombardowana.

Zestrzelenie 18 samolotów brytyjskich.

Z głównej kwatery Führera, 5 maja. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na froncie wschodnim przeprowadzonych zostało kilka akcji ofensywnych celem poprawienia własnych stanowisk. Lokalnie ataki znaczniejszych sił nieprzyjacielskich pozostały bezskuteczne.

W Afryce północnej niezachodząca obustronna działalność wywiadowcza i artyleryjska.

Port La Valetta i lotniska wyspy Malty zostały skutecznie zbombardowane.

U wejścia do Kanalu polawiające min i statki oczyszczające odparły w nocy na 4 maja torpedowy i artyleryjski atak brytyjskich ścigaczy na pewien niemiecki konwój. Jeden nieprzyjacielski ścigacz został uszkodzony. Łodzie patrolowe zestrzeliły w dniu 4 maja dwa brytyjskie samoloty bombowe.

Lekkie niemieckie samoloty bojowe zaatakowały za dnia urządzenia kolejowe angielskiego miasta nadbrzeżnego Eastbourne z dobrym skutkiem trafień.

Brytyjskie lotnictwo straciło wczorajszego dnia nad wybrzeżem Kanalu w walkach powietrznych i przez artylerię przeciwlotniczą 18 samolotów.

Silne formacje niemieckich samolotów bojowych obrzuciły ubiegłej nocy bombami kruszącymi i zapalającymi angielską bazę marynarki Cowes.

Brytyjskie bombowce przeprowadziły szereg bezpłenowych ataków na niechronione mniejsze miasta i gminy wlejskie w Niemczech południowych i południowo-zachodnich i na dzielnicę mieszkaniową w Stuttgardzie. Jeden brytyjski bombowiec został zestrzelony.

Wielkie pożary w Cowes.

Berlin, 6 maja. O ataku silnych eskadr niemieckiego lotnictwa bojowego na angielską bazę marynarki Cowes na wyspie Wight donosi w uzupełnieniu DNB z mlarodajnych kół wojskowych:

Nocy ubiegłej, przy bezchmurnym niebie i dobrej widoczności, niemieckie samoloty bojowe pojawiły się nad wyspą Wight, przerywając zapórę, stworzoną nad wyspą przez ciężką i lekką artylerię przeciwlotniczą. Niezliczone bomby rozpryskowe i zapalające ugodziły w wyznaczone cele. Atak, przeprowadzony w szeregu fal przeciwko bazie

marynarki Cowes, był niezwykle skutecznym. Już po pierwszych falach atakujących nadlatujących następnie niemiecy lotnicy zauważyli szereg wielkich i rozległych pożarów po obu stronach rzeki Medina.

Baza Cowes położona jest na północnym cyplu wyspy Wight naprzeciw umocnień Portsmouthu. W Cowes znajdują się większe stocznie okrętowe, posiadające znaczenie dla budowy i reperacji statków wojennych aż do klasy lekkich krążowników. Wielka fabryka maszyn produkuje głównie turbiny i motory Diesla.

Niemiecki atak lotniczy na Eastbourne.

Berlin, 6 maja. O ataku niemieckich samolotów bojowych na Eastbourne donosi jeszcze w uzupełnieniu DNB z mlarodajnych kół wojskowych:

Po przebyciu strefy kanału samoloty niemieckie przystąpiły w locie nurkowym do ataku na urządzenia dworca kolejowego w Eastbourne w hrabstwie Sussex. Z bardzo niedużej wysokości zrzucono bomby rozpryskowe na hale dworca i urządzenia torów. Szereg celnych bomb trafiło przytem w pewien nadjeżdżający pociąg. Urządzenia inwentarowe dworca ostrzelano ogniem broni pokładowej, co spowodowało dalsze szkody w budynkach dworca. Pomimo silnej obrony, rozwinętej krótko po zaskakującym ataku niemieckim, przy pomocy lekkich dział przeciwlotniczych i przeciwlotniczych karabinów maszynowych, wszystkie samoloty bojowe powróciły do swych baz wypadowych.

Londyn o nowym ciociu odwetowym przeciwko Exeter.

Sztokholm, 6 maja. Ostatni atak niemiecki na Exeter był — według korespondencji własnej z Londynu dziennika „Svenska Dagbladet“ — dotychczas najcięższym atakiem przeciwko temu miastu. Szkody materialne zarówno według komunikatu urzędowego, jak i według zeznań naocznych świadków, były znaczne.

Według korespondencji własnej dziennika „Social Demokraten“ z Londynu, atak niemiecki na Exeter trwał od godz. 2-jej w nocy do godz. mniej więcej 4-jej, przy czym zrzucono bomby wszelkich gatunków.

Pieniądze nie powstrzymają samolotów ani czołgów.

Pismo amerykańskie o przyczynach niepowodzeń aliantów.

Sztokholm, 6 maja. Po wielkich klęskach, czy też w sytuacjach bez wyjścia, aliantom nigdy nie brakowało „dobrze uzasadnionych“ wymówek nawet jeżeli były one nieraz ostre i samooskarżeniemi. Dlatego wiele razy słyszano już ich melancholijne rachunki sumienia. Takiego rachunku sumienia dokonuje znowu północno-amerykańskie czasopismo „New York Times Magazine“.

Dziennik ten wyraża mianowicie przekonanie, że „klęski Stanów Zjednoczonych w ciągu pierwszych trzech miesięcy wojny należy w pierwszym rzędzie przypisać brakom intelektualnym Amerykanów. Uważano Scapa Flow, linie Maginota, Singapoore i Pearl Harbour za nie do wzięcia. W wyniku takiego sposobu myślenia, który rozszepił naród amerykański, paraliżując jego wytrzymałość nerwową, Stany Zjednoczone, razem ze swoimi sojusznikami, poniosły klęski na całym świecie, albo zostały zamknięte w beznadziejnym położeniu: na Filipinach i na półwyspie Malajskim, w Chinach i w Burmie, w Australii, na oceanie Spokojnym, a wreszcie również na Atlantyku, gdzie obecnie niemieckie łodzie podwodne zatopiły szereg statków amerykańskich, przebijając się nawet przez zewnętrzne urządzenia obronne kanału Panamskiego.

Pomimo całej tej listy katastrof i pomimo faktu, iż każdy w Ameryce mówi o otrzymaniu strasznej nauki, niema w Stanach żadnego ogólnego porozumienia co do tego, jaką właściwie jest ta nauka. Niestety jeszcze dzisiaj wielu wysokich urzędników Stanów Zjednoczonych pada ofiarą pewnej liczby iluzji. Iluzje te są zwłaszcza dlatego niebezpieczne, iż w większości wypadków spotyka się je w Waszyngtonie.

Dziennik amerykański dochodzi wreszcie do ostatecznego wniosku: „Nie ma w czasach wojennych niczego bardziej zwodniczego, jak wyobrażenie, iż pieniądze — to potęga. Jest to może rzeczą możliwą w czasach pokoju usunąć największe trudności środkami pieniężnymi, ale szturmujące czołgi nie da się zatrzymać czekiem na 100 tysięcy dolarów. Istotna siła wojenna Stanów Zjednoczonych jest dzisiaj tak samo nieznaczną, jak swego czasu militarna siła Wielkiej Brytanii po Dunkierce, kiedy to za kredowemi skałami Doveru widziano ćwiczących drewnianemi karabinami z braku prawdziwych żołnierzy brytyjskich, którzy zaledwie z życiem uszli z pod tejże Dunkierki. Nie można zaprzeczyć, że Stany Zjednoczone pozostają o 5 lat wstecz za Niemcami, o ile chodzi o przestawienie przemysłu na produkcję wojenną.“

Akcja japońska przeciw Nowej Gwinei.

Tokio, 6 maja. „Domel“ donosi z jednej z baz japońskich: Eskadry lotnicze marynarki japońskiej osiągnęły w toku akcji, dokonanych w czasie od 26 kwietnia do 2 maja nad wschodnią częścią Nowej Gwinei następujące świetne sukcesy: Od dnia 26 kwietnia do dnia 29 kwietnia zestrzelono lub zniszczono w toku nieustannych ataków na port Moresby i eskadry lotnicze aliantów, składające się z maszyn typu Curtisa, wzoru P-39 i P-40 oraz aparatów typu Spitfire ogółem 22 maszyny alianckie.

Lotnictwo japońskie, przelatujące w dniu 2 maja lotnisko Samarai, położone na wschód od Port Moresby na najbardziej na wschód wysuniętym krańcu Nowej Gwinei, stoczyło gwałtowną walkę z 14-oma samolotami aliantów; w potyczce tej, trwającej od 20—30 minut, zestrzelono 8 myśliwców alianckich oraz uszkodzono jeden bombowiec wzoru B-17 i jeden myśliwiec wzoru P. 40. W czasie tych akcji zginął jeden samolot japoński.

Zakończenie walki na Mindanao.

Tokio, 6 maja. W poniedziałek o godz. 4, według komunikatu agencji Domel z Mindanao, zakończono całkowicie zajmowanie Dansalam, siedziby rządu filipińskiego, który uciekł, oraz miejsca schronienia głównej kwatery filipińsko-amerykańskiej. Przez zajęcie Dansalam znajduje się już obecnie cała wyspa Mindanao pod kontrolą japońską.

Sprawozdawca frontowy dziennika „Tokio Asahi Simbun“ donosi w uzupełnieniu, że ten ważny punkt strategiczny zdobyto po 5-dniowej walce. Były rząd filipiński i kierownictwo armii poddało się Japończykom. Tak zakończyła się walka o wyspę Mindanao.

Nowy prezydent Kolumbji.

Vigo, 6 maja. W wyniku wyborów na prezydenta, jakie odbyły się w Kolumbji, zwycięstwo odniósł — według doniesień z Bogoty — Lopez, uzyskując większość głosów, w ilości ponad 200.000.

Nowy prezydent państwa obejmie swój urząd w sierpniu br.

300 lat przynależność wyspy Reunion do Francji.

Vichy, 6 maja. Położona na oceanie Indyjskim wyspa Reunion obchodzi w bieżącym miesiącu 300-letnią rocznicę swego przyłączenia do francuskiego imperjum kolonialnego.

Z tej okazji gubernator wyspy, imieniem 180.000 mieszkańców, wysłał pod adresem marszałka Petaina orędzie, w którym złożył zapewnienie o uległości wobec rządu w Vichy. Szef państwa telegraficznie podziękował za okazany mu dowód wierności.

Japończycy znowu bombardowali Corregidor.

Tokio, 6 maja. Lotnictwo marynarki japońskiej obrzuciło znowu bombami w dniu 4 maja skalistą twierdzę Corregidor.

Spowodowało to ciężkie szkody w pozycjach bunkrowych i magazynach. Chmury dymu, unoszące się szereg godzin nad tą wyspą, dowodziły celności bomb japońskich.

Premjer Tojo do przemysłowców zbrojeniowych

Tokio, 6 maja. Na posiedzeniu związku przemysłowców zbrojeniowych w Tokio premier japoński Tojo wyjaśnił we wtorek podczas swego przemówienia, że Japonia od początku wojny mogła zanotować niezwykle sukcesy wojskowe.

Pytanie: zwycięstwo czy klęska — będzie mogło być decydująco rozstrzygnięte dopiero w przyszłości. W tej godzinie jest niezłomnym obowiązkiem Japonii postawić w pogotowiu niezbędne zbrojenia i wzmocnić ogólnie prowadzenie wojny, a w ten sposób również w dziedzinie przemysłu zbrojeniowego stworzyć przyczynę dla pokonania Anglii i Ameryki i zwycięskiego zakończenia wielkiego zadania zorganizowania nowego porządku w Azji wschodniej.

Łączność gospodarcza niemiecko-węgierska.

Berlin, 6 maja. W Akademii dla praw niemieckiego znanego węgierskiego narodowego ekonomisty prof. dr. Suranyi-Unger wygłosił odczyt na temat: „Łączność gospodarcza niemiecko-węgierska w okresie wojny i pokoju“.

Prelegent w swoich wywodach podkreślił szczególnie, że w związku z ostatnim oświadczeniem premiera Kallaya, Węgry uczynią ze swej strony wszystko, aby zapewnić zwycięstwo sprzymierzonych z sobą Niemiec.

W kilku wierszach.

Około 150.000 Paryżan przedelflowało przed biblioteką miejską, w której złożono ofiary ostatniego bombardowania Anglików. Według doniesienia „Paris Soir“, jako zastępca marszałka Petaina zjawił się minister pracy Lagardelle, sekretarz stanu ambasador de Brinon występował w zastępstwie szefa rządu, Lavala, a admirał Platon w zastępstwie szefa francuskiej siły zbrojnych admirała Darlana.

Jak zakomunikowano urzędowo, wiceprezydent Stefan Horthy wstąpił do aktywnej służby wojskowej przy lotnictwie myśliwskim w Szolnok.

Z Salonik wyruszył do Rzeszy największy z dotychczasowych transportów greckich, obejmujący 870 ludzi.

KRONIKA

MAJ
6
Środa

Dzisiaj: Jana Apostoła
Jutro: Zjaw. się Michała

Dzisiaj obowiązuje zaciemnienie od g. 21.20 do 4.00

Obowiązek zgłaszania majątku Stanów Zjednoczonych.

Kraków, 6 maja. W Dzienniku Rozporządzeń G. G. nr. 32 ukazało się rozporządzenie w sprawie obowiązku zgłaszania majątku Stanów Zjednoczonych i obywateli tego państwa. Za znajdujący się w kraju majątek amerykański uważa się tereny gruntowe i prawa na terenach, ruchomości, papiery wartościowe i udziały, środki płatności, udziały w przedsiębiorstwach, które albo posiadają swoją siedzibę albo też główne filje w Generalnym Gubernatorstwie, pretensje do dłużników, prawa i pretensje, wniesione do odpowiednich rejestrów, przemysłowe prawa ochronne, prawa zasadnicze albo prawa, wynikające z układów.

Do zgłoszenia majątku amerykańskiego zobowiązani są zarówno obywatele Stanów Zjednoczonych, przebywający w Generalnym Gubernatorstwie, jak i osoby, które w Generalnym Gubernatorstwie zarządzają amerykańskim majątkiem, posiadają go, względnie nadzorują go, jak również i osoby, które są dłużne Amerykanom, przebywającym zagranicą, jak również kierownicy, względnie osoby, upoważnione do reprezentowania prawnych osób prywatnych, stowarzyszeń osobowych, zakładów względnie innych instytucji, w których uczestniczą Amerykanie.

Zgłoszenia ma nastąpić u Starosty Powiatowego względnie Miejskiego, w którego powiecie znajduje się siedziba zobowiązanego do zgłoszenia. Jedynie w wypadkach, kiedy odnośny majątek nie przekracza wartości kwoty 1.000 zł., można majątku tego nie zgłaszać.

Zgłoszenia ma nastąpić najpóźniej do 30 czerwca 1942.

NOWE KINO POLSKIE WE LWOWIE. W dniu 8 maja rb. zostanie otwarte dla publiczności polskiej we Lwowie nowe kino „Park“ w ogrodzie Kościuszki, które będzie funkcjonowało, jako kino sezonowe, od maja do końca października.

